
Uppföljning av program och planer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området

Kretslopp och vattennämnden

Dnr 0545/14

2024-05-31

Innehållsförteckning

1	Uppföljning Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026	3
1.1	Uppföljning arbetsprocessen	3
1.1.1	Målområde 1: Öka kunskapen.....	3
1.1.2	Målområde 2: Öka samverkan	3
1.2	Uppföljning arbetets inriktning.....	4
1.2.1	Målområde 3: Minska otryggheten till följd av rädslan för att utsättas för brott	4
1.2.2	Målområde 4: Minska benägenheten att begå brott.....	5
1.2.3	Målområde 5: Minska möjligheten att begå brott	5
2	Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026.....	7
2.1	Fokusområde 1: Tidiga och förebyggande insatser.....	7
2.2	Fokusområde 2: Insatser riktade till målgruppen som är gängkriminell eller riskerar att rekryteras till kriminalitet	7
2.3	Fokusområde 3: Ett samordnat arbete med helhetsperspektiv.....	7
2.4	Fokusområde 4: Kunskapsbaserat arbete och välgrundad kompetens.....	7
3	Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023-2025.....	9
3.1	Uppföljning implementeringsprocessen	9

1 Uppföljning Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026

1.1 Uppföljning arbetsprocessen

1.1.1 Målområde 1: Öka kunskapen

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Är ert arbete kunskapsbaserat? Strategi 1:1 Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och utgå från målgruppsanalyser, likvärdiga lokala och centrala lägesbilder och aktuell forskning	 Nej Kretslopp och vatten arbetar inte systematiskt eller kunskapsbaserat med trygghetsskapande åtgärder, utifrån rapportens definition. Vad gäller brottsförebyggande arbete har förvaltningen de senaste åren börjat arbeta allt mer med interna kontroller och uppföljningar. Mer systematik och bättre stöd behövs även här för att få mer effektivitet i arbetet. Inom avfallsuppdraget finns en ökad medvetenhet om risk för brottslighet och det finns både utredningar och vägledningar från branschorganisationen Avfall Sverige och från Naturvårdsverket att hämta kunskap ifrån. Arbetet behöver systematiseras ytterligare.
Har ni säkrat er kompetens? Strategi 1:2 Göteborg Stad ska säkra kompetens hos ansvariga och utförare i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet	 Delvis Förvaltningen har etablerat en process för riskhantering och kontroll utifrån stadens riktlinjer. Förvaltningen har också flera styrande dokument kring otillbörlig påverkan, jäv osv som dock behöver implementeras i verksamheten.

1.1.2 Målområde 2: Öka samverkan

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
--------------------	-------------------------------

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Har ni i samverkan identifierat frågor som ökar trygghet och minskad brottslighet? Strategi 2:1 Göteborg ska bjuda in till centrala och lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande forum/råd för att identifiera frågor där samordning och vidare samverkan bör ske.	 Ja Delvis Förvaltningen deltar i projektet Osund konkurrens och forum för Stadengemensam samverkan, där olika teman behandlas, bland annat trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.
Har ni tagit initiativ och/eller deltagit i trygghetsskapande eller brottsförebyggande åtgärder? Strategi 2:2 Göteborgs stad ska ta initiativ och aktivt delta i såväl internt som externt initierade trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder samt kontinuerligt utveckla nya strukturer och öka för samverkan internt samt lokalt, regionalt, nationellt och internationellt	 Ja Förvaltningen deltar i stadens projekt Osund konkurrens. Avfallsavdelningen arbetar aktivt med att motverka ökad vandalism på återvinningsstationer, genom att ta bort klotter, åtgärda trasiga staket osv. Samarbete sker med polis efter upprepade störningar på åvs i Södra skärgården.
Har ni stärkt näringslivets och civilsamhällets delaktighet i det gemensamma arbetet? Strategi 2:3 Göteborgs stad ska medverka till att stärka civilsamhällets och näringslivets delaktighet i det gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet	 Nej Förvaltningen har påbörjat arbetet men systematiken är ännu otillräcklig för att fullt leva upp till programmets ambitioner. Det pågår en dialog med byggbranschen om att stärka arbetet med entreprenörer och att säkerställa underentreprenörer, att samma direktiv gäller dem vad gäller personalansvar, skatter, osv. Se Osund konkurrens.

1.2 Uppföljning arbetets inriktning

1.2.1 Målområde 3: Minska otryggheten till följd av rädslan för att utsättas för brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Har ni säkerställt att de som har störst behov nås av trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder? Strategi 3:1 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt analysera och ta hänsyn till vilka målgrupper och individer som har störst behov när trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder planeras och genomförs.	 Nej Inte utöver de uppföljningar som görs inom ramen för trygghets- och brottsförebyggande programmet.

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Har ni systematiskt kartlagt vilka platser som är mest otrygga och utsatta? Strategi 3:2 Göteborgs stad ska på ett systematiskt sätt analysera och ta hänsyn till vilka platser som är mest otrygga och utsatta när åtgärder planeras och genomförs.	 Delvis Förvaltningen sammanställer polisanmälningar och avvikelser för att om möjligt kartlägga särskilt utsatta områden. En återvinningscentral har tex återkommande problem med inbrott. En systematisk kartläggning kan stärkas och innehållet breddas utifrån programmets intentioner.

1.2.2 Målområde 4: Minska benägenheten att begå brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Arbetar verksamheten aktivt för att stoppa våld och förtryck? Strategi 4:4 Göteborgs Stad ska verka för att stoppa våld i nära relation, hatbrott samt hedersrelaterat våld och förtryck.	 Nej Förvaltningen anser sig inte ha det uppdraget externt mot göteborgarna. Internt arbetar förstås HR-avdelningen med dessa frågor utifrån stadens riktlinjer. Alla förvaltningar i Göteborg har ett uttalat uppdrag att hjälpa individer som står långt från arbetsmarknaden att få nytt jobb. Det är dock svårt för en säkerhetsprövad verksamhet som Kretslopp och vatten.

1.2.3 Målområde 5: Minska möjligheten att begå brott

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Vidtar ni brottsförebyggande åtgärder systematiskt? Strategi 5:1 Göteborgs Stad ska på ett systematiskt sätt vidta brottsförebyggande åtgärder i verksamheter, på platser och vid tjänster där brott riskerar att begås.	 Ja Upphandlare gör kontroller via Credit safe inför upphandlingar. Avfallsentreprenader följs upp enligt ett särskilt program, då de är utförare av kommunal verksamhet och ska följa samma regler om transparens och beslut, miljö osv som kommunen själv. Den fysiska säkerheten på tex ÅVC och andra anläggningar är skyddad via larm, vakter, rondering nattetid, kameraövervakning mm. Det förekommer inte längre någon kontanthantering på Återbruket. Arbetet behöver utvecklas och systematiseras, kontroller under avtalsperioden behöver tex förstärkas.

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Har ni förstärkt era åtgärder för att motverka ekonomisk brottslighet? Strategi 5:2 Göteborgs stad ska förstärka sina kontrollfunktioner och samverka internt och externt för att motverka ekonomisk brottslighet och att oseriösa aktörer kommer åt stadens resurser.	 Ja Förvaltningen arbetar med att motverka ekonomisk brottslighet med utgångspunkt i processen för riskhantering och kontroll. Systematiken behöver fortsatt etableras och resultatet av uppföljningar behöver analyseras ytterligare. Förvaltningen genomför följande: Egenkontroller av kundärenden har införts, både inför beslut och fakturering. Alltid dubbelkommando, ofta tre. Ekonomi gör systematiska kontroller av fakturor för ex representation, resor, leverantörsfakturor mfd. ID06-kontroller har genomförts i samarbete med bla INK, fler är beställda. Avfallskärl är taggade för att motverka svarthämtning.
Genomför ni arbete för att stoppa utvecklingen av parallella samhällsstrukturer? Strategi 5:3 Göteborgs stad ska motverka utvecklingen av parallella samhällsstrukturer genom att stoppa gängkriminalitet, släktbaserade kriminella nätverk och våldsbejakande extremism.	 Nej Förvaltningen arbetar inte direkt med att stoppa utvecklingen av parallella samhällsstrukturer men ovanstående åtgärder med tex systematiska kontroller mot skatteverket mm kan ha goda effekter för att stoppa utvecklingen. Kretslopp och vatten verkar för att tjänster och service håller god kvalitet oavsett socioekonomiskt område i staden.
Arbetar ni med att motverka tystnadskulturer? Strategi 5:4 Göteborgs stad ska motverka tystnadskultur genom att stoppa alla former av otillåten påverkan av dess chefer och medarbetare	 Ja Kretslopp och vatten har styrande dokument och regelbunden genomgång på APT om otillåten påverkan, jäv och mutor mm. Arbetet kan dock systematiseras ytterligare.

2 Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026

2.1 Fokusområde 1: Tidiga och förebyggande insatser

2.2 Fokusområde 2: Insatser riktade till målgruppen som är gängkriminell eller riskerar att rekryteras till kriminalitet

2.3 Fokusområde 3: Ett samordnat arbete med helhetsperspektiv

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Deltar ni i myndighetsgemensamma insatser mot organiserad brottslighet? (samtliga nämnder och styrelser) Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 3:2. Förväntat resultat: Motverka oseriös verksamhet, osund konkurrens och skapa likhet inför lagen	 Ja Förvaltningen deltar i projektet Osund konkurrens och forum för stadengemensam samverkan.

2.4 Fokusområde 4: Kunskapsbaserat arbete och välgrundad kompetens

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
--------------------	-------------------------------

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Har ni identifierat tillgängliga verktyg för att motverka gängkriminalitet och nyrekrytering? (Samtliga nämnder och styrelser) Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 4:2. Förväntat resultat: En samlad bild av stadens insatser mot gängkriminalitet och nyrekrytering. En förbättrad förmåga att motverka nyrekrytering och gängkriminalitet på individ-, grupp- och områdesnivå.	 Nej Förvaltningen har inte identifierat verktyg för detta utan inväntar den metodmatris som kommunstyrelsen, genom kunskapscentrum mot organiserad brottslighet, ska tillhandahålla nämnder och styrelser i detta arbete.
Har ni implementerat Brås metodstöd och utvecklat arbetet för att motverka parallella samhällsstrukturer? Genomförs aktiviteter i enlighet med utdelat ansvar för att uppfylla målet med insats 4:6. Förväntat resultat: Genom att stadens medarbetare får en högre kompetens om parallella samhällsstrukturer ökar möjligheten för att sätta in rätt åtgärder för att minska förekomst av parallella samhällen.	 Nej Kretslopp och vatten har inget utpekat ansvar i handlingsplanen för insatser om att implementera och utveckla Brå:s metodstöd i frågan.

3 Göteborgs Stads plan för att motverka tystnadskulturer 2023-2025

3.1 Uppföljning implementeringsprocessen

Uppföljningsfrågor	Svarsalternativ med kommentar
Använder ni stadens metodhandbok i arbetet för att motverka otillåten påverkan? (Samtliga nämnder och styrelser) 1:1 Samtliga nämnder och styrelser ska använda stadens metodhandbok i arbetet för att motverka otillåten påverkan. Ökad tydlighet och kunskap i hur otillåten påverkan ska hanteras och motverkas.	— Delvis. HR använder metodhandboken, som ligger till grund för deras arbete. Metodhandboken finns dock inte med som uttalat stöd till ex chefer vid introduktioner. I introduktionsprogrammet nämns enbart jäv och bisyssla.
Har kunskapen om otillåten påverkan & tystnadskultur ökat? (Samtliga nämnder och styrelser) 2:1 Ökad förmåga att hantera och förebygga påverkansförsök, hot och våld och i längden tystnadskultur.	— Delvis Frågan om otillåten påverkan har bland annat tagits upp på ett förvaltningsgemensamt digitalt informationsmöte i samband med säkerhetsinformation utifrån säkerhetsläget. Förvaltningen har i sina riskanalyser tagit upp frågan om risk för otillåten påverkan och varje avdelning ska kartlägga eventuella känsliga processer för bättre hantering. Ingen mätning kring kunskap har gjorts, därav inget svar om ökad kunskap.